

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

บรรณสรณ์ ห้วยหงษ์ทอง¹, ลูติรัตน์ โหม่ชูบศรี¹, ภัทรพร ครุฑธา¹, วิศิษฐ์ ฤทธิบุญไชย²
และสุชาร์ตน์ บุญอยู่^{3*}

¹นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

²อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

³อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*sucharatb@webmail.npru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ สุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 50 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร่วมกับการวิเคราะห์สถิติสรุปอ้างอิง คือ การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปี และอายุพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า ทศนคติที่เชื่อว่าพฤติกรรมการออมเป็นการสร้างวินัยทางการเงิน มีความสัมพันธ์มากที่สุด ($r=705$) รองลงมาคือ ทศนคติที่เชื่อว่าการออมมีความสำคัญต่อความมั่งคั่งทางสังคมของครัวเรือน ($r=.363$) ส่วนทศนคติที่เชื่อว่าพ่อแม่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังนิสัยการออมให้กับครอบครัว ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ ปัจจัยภายนอก พฤติกรรมการออม นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

External factors affecting the saving behavior of students at the Faculty of Management Science, Nakhon Pathom Rajabhat University

Bannasorn Hueyhongthong¹ , Thitirat Mochubsorn¹ , Pattaraporn Kruttha¹ , Wisit Rittiboonchai²
and sucharat boonyoo^{3*}

¹Faculty of Management Science students, Finance and Banking major, Nakhon Pathom Rajabhat University

²Faculty of Management Science lecturers, General Management major,
Nakhon Pathom Rajabhat University

³Faculty of Management Science lecturers, Finance and Banking major, Nakhon Pathom Rajabhat University

*sucharatb@webmail.npru.ac.th

Abstract

This study aimed to (1) compare the saving behavior of students in the Faculty of Management Science at Nakhon Pathom Rajabhat University based on personal factors, and (2) investigate how external factors relate to the saving behavior of these students. The research employed a quantitative approach using survey methodology. The sample consisted of 50 students from the Faculty of Management Science, selected through convenience sampling. The statistical methods used included descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistics including t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), and Pearson's correlation coefficient. The findings revealed that 1) There were no statistically significant differences in students' saving behavior when classified by personal factors, namely gender, year of study, and age. 2) Regarding the relationship between external factors and saving behavior, the attitude that saving behavior helps build financial discipline showed the highest positive correlation ($r = .705$), followed by the belief that saving is essential to a household's socio-economic wealth ($r = .363$). However, the belief that parents play a key role in instilling saving habits showed no statistically significant relationship.

Keywords: External Factors, Saving Behavior, Management Science Faculty Student

1. บทนำ

ในยุคเศรษฐกิจที่มีความผันผวนจากหลายปัจจัย ทั้งภาวะเงินเฟ้อ ภาระหนี้สินส่วนบุคคล และปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ การออมเงินได้กลายเป็นหนึ่งในกลยุทธ์สำคัญที่บุคคลใช้ เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับตนเองและครอบครัว โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนและนักศึกษา ซึ่งถือเป็นช่วงวัยที่เริ่มต้นวางแผนชีวิตและวางรากฐานทางเศรษฐกิจ การปลูกฝังพฤติกรรมการออมตั้งแต่วัยเรียน จึงเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการออมไม่เพียงแต่ช่วยสร้างวินัยทางการเงิน แต่ยังส่งผลต่อความมั่นคงในระยะยาวและการพึ่งพาตนเองในอนาคต [1] [2] แม้พฤติกรรมการออมยังคงเหมือนเป็นเรื่องส่วนบุคคลที่เกิดจากเจตจำนงและการตัดสินใจของแต่ละคน แต่จากงานวิจัยหลายชิ้นพบว่าปัจจัยภายนอก

โดยเฉพาะทัศนคติ ความเชื่อ และการเลี้ยงดูจากครอบครัว มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างพื้นฐานพฤติกรรมทางการเงินที่ดี เช่น การได้รับการปลูกฝังให้เห็นความสำคัญของการออมตั้งแต่เด็ก หรือการเห็นแบบอย่างจากพ่อแม่ ล้วนส่งผลต่อแนวโน้มในการออมของบุคคลในอนาคต [3]

สำหรับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่อยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านจากการพึ่งพาครอบครัวไปสู่การวางแผนชีวิตด้วยตนเอง การเข้าใจพฤติกรรมทางการเงินของกลุ่มนี้จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ เนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการเติบโตทางเศรษฐกิจ และเป็นผู้ประกอบการหรือแรงงานคุณภาพในอนาคต หากพฤติกรรมทางการเงินของพวกเขาได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม ย่อมส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ

งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม โดยเฉพาะปัจจัยในด้าน “ทัศนคติ” ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในหลายมิติ รวมถึงพฤติกรรมทางการเงิน [4] โดยเฉพาะทัศนคติต่อการออมใน 3 มิติ ได้แก่ (1) ทัศนคติที่เชื่อว่าพฤติกรรมการออมเป็นการสร้างวินัยทางการเงิน การออมไม่ใช่เพียงการเก็บเงิน แต่คือการฝึกฝนตนเองให้รู้จักการควบคุมรายจ่าย จัดการทรัพยากร และวางแผนการใช้ชีวิตอย่างมีเป้าหมาย นักศึกษาที่มีทัศนคติว่า “การออมเป็นการสร้างวินัยที่รอบคอบ” มากกว่าผู้ที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการออม [5] (2) ทัศนคติที่เชื่อว่าพ่อแม่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังนิสัยการออมให้กับครอบครัว เนื่องจากเป็นสถาบันแรกที่ส่งอิทธิพลต่อค่านิยมและพฤติกรรมของเยาวชน โดยเฉพาะพฤติกรรมทางการเงิน เด็กและเยาวชนที่เติบโตมาในครอบครัวที่มีการพูดคุยเรื่องการเงิน การใช้จ่าย และการออมตามแบบแผนที่พ่อแม่สอนหรือแสดงให้เห็น [6] ในขณะที่บางครอบครัวที่ไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องการออม อาจทำให้บุตรหลานขาดแนวทางในการจัดการเงินของตนเอง (3) ทัศนคติที่เชื่อว่าการออมมีความสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมของครัวเรือน ส่งผลต่อปัจเจกบุคคลแล้ว ยังส่งผลต่อครอบครัวในภาพรวม เช่น การสร้างทุนเพื่อการศึกษาของบุตร การลงทุนในทรัพย์สิน หรือการป้องกันวิกฤติทางการเงินที่ไม่คาดคิด ครัวเรือนที่มีการออมอย่างสม่ำเสมอมีแนวโน้มที่จะมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมากกว่า และสามารถพึ่งพาตนเองได้ดีกว่า [7]

ในประเทศไทย แม้ว่าจะมีนโยบายสนับสนุนการออมในรูปแบบต่างๆ เช่น การส่งเสริมบัญชีเงินฝาก การรณรงค์วางแผนการเงิน การจัดการเรียนการสอนด้านเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน แต่การออมในกลุ่มเยาวชนยังถือว่าต่ำกว่ามาตรฐานเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้วหลายแห่ง [8] นักศึกษาไทยจำนวนไม่น้อยมีปัญหาด้านหนี้สิน บัตรเครดิต หรือพฤติกรรมใช้จ่ายเกินตัว ปัญหาเหล่านี้เกิดจากการขาดทักษะในการวางแผนการเงินและทัศนคติที่ไม่เห็นคุณค่าของการออม สำหรับในระดับท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของจังหวัดนครปฐม โดยเฉพาะคณะวิทยาการจัดการที่มีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก พฤติกรรมการออมของนักศึกษาในคณะนี้จึงสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อวิถีการเงินของคนรุ่นใหม่ในภูมิภาคตะวันตก

การวิจัยเรื่องนี้จึงมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจถึงรากฐานทางความคิดและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม แม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในระดับภาพรวม แต่ยังขาดงานวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยภายนอกโดยเฉพาะทัศนคติในกลุ่มนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่นอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยตรง การวิจัยนี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าวและสามารถนำไปสู่การออกแบบกิจกรรม หรือหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทัศนคติด้านการออมให้กับนักศึกษาในอนาคต ไม่เพียงแต่ส่งผลต่อชีวิตของนักศึกษาแต่ละคนเท่านั้น แต่ยังเป็นการยกระดับวินัยทางการเงินของครัวเรือนและสังคมโดยรวมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1. ความหมายของพฤติกรรมการออม (Meaning of Saving Behavior)

พฤติกรรมการออม (Saving behavior) หมายถึง การตัดสินใจและการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการกั้นส่วนหนึ่งของรายได้หรือทรัพย์สินปัจจุบันไว้เพื่อการใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งเป็นการ "ชะลอการบริโภค" ในปัจจุบัน (deferring consumption) เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย [9] โดยมีวัตถุประสงค์หลักๆ ได้แก่ ความมั่นคงทางการเงิน เช่น การสร้างทุนสำรองฉุกเฉิน การเตรียมพร้อมสำหรับ เหตุการณ์ไม่คาดฝัน อาทิ ค่ารักษาพยาบาลหรือการซ่อมแซมสิ่งของที่ไม่คาดคิด หรือเพื่อ การลงทุนในอนาคต อาจรวมถึงการศึกษาต่อ การซื้อสังหาริมทรัพย์ หรือการเกษียณอายุ [10] [11] การออมเป็นรากฐานสำคัญของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลและมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม พฤติกรรมการออมของนักศึกษามักได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็นกลุ่มหลักๆ ดังนี้

2.1.1 รายได้ (Income) ระดับรายได้ที่นักศึกษาได้รับ ไม่ว่าจะเป็นจากผู้ปกครอง การทำงานพิเศษ หรือทุนการศึกษา ล้วนมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการออม ยิ่งมีรายได้สูงขึ้น โอกาสในการออมอาจเพิ่มขึ้นตามไปด้วย [12] อย่างไรก็ตาม แม้มีรายได้จำกัด นักศึกษาก็ยังสามารถแสดงพฤติกรรมการออมที่ดีได้ หากมีการบริหารการเงินที่ดี [13]

2.1.2 ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทางการเงินต่างๆ เช่น การจัดทำงบประมาณ การลงทุน และความสำคัญของการออม มีบทบาทสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมการออม [14] นักศึกษาที่มีความรู้ทางการเงินที่ดีสามารถวางแผนและดำเนินการออมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น [15] [16] การขาดความรู้ทางการเงินอาจนำไปสู่การจัดการเงินที่ไม่ดีและปัญหาทางการเงินในอนาคต [17]

2.1.3 ทักษะที่มีต่อการออม (Attitudes Towards Saving) มุมมองส่วนบุคคลที่มีต่อการออม เช่น ความเชื่อมั่นในความสำคัญของการออม หรือการมองเห็นประโยชน์ของการชะลอการบริโภค มีผลต่อแรงจูงใจในการออม นักศึกษาที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการออมมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการออมที่ดีกว่า [18] [19] นอกจากนี้ อิทธิพลจากบุคคลรอบข้าง เช่น ผู้ปกครองและเพื่อน มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการออมของนักศึกษาได้เช่นกัน [20] [21]

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (Related Concepts and Theories)

การทำความเข้าใจพฤติกรรมการออมของนักศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกรอบแนวคิดทางทฤษฎีที่หลากหลาย เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมดังกล่าว รวมทั้งการนำเสนอสองทฤษฎีหลักที่เกี่ยวข้อง คือ ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior - TPB) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

2.2.1 ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior - TPB)

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน เริ่มพัฒนาโดย Ajzen [22] เป็นทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคมที่ใช้ในการทำนายและอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ตลอดจน การอธิบายถึง เจตนาเชิงพฤติกรรม (behavioral intention) เป็นตัวบ่งชี้ที่ดีที่สุดของพฤติกรรม ถูกกำหนดโดยปัจจัยหลักสามประการ ได้แก่ เจตคติ บรรทัดฐานทางสังคม และการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม [23] สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่ออธิบายพฤติกรรมการออมของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude Toward the Behavior) หมายถึง ความรู้สึกเชิงบวกหรือลบของบุคคลที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ในบริบทของการออม เจตคติที่ดีต่อการออม เช่น การมองว่าการออมเป็นสิ่งสำคัญ มีประโยชน์ และนำไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ส่งผลให้เกิดเจตนาที่จะออมมากขึ้น [24] แต่ในทางกลับกัน หากนักศึกษามีเจตคติเชิงลบ เช่น รู้สึกว่าการออมเป็นเรื่องยุ่งยาก หรือไม่จำเป็น ย่อมส่งผลให้เจตนาในการออมน้อยลง [25]

บรรทัดฐานทางสังคม (Subjective Norms) หมายถึงการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับแรงกดดันทางสังคมที่รับรู้ได้จากบุคคลอ้างอิงที่สำคัญ เช่น ครอบครัว เพื่อน อาจารย์ ที่สนับสนุนหรือคาดหวังให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมนั้นหรือไม่ หากนักศึกษาเชื่อว่าครอบครัว เพื่อน หรือสังคมรอบข้างเห็นด้วยและส่งเสริมให้มีการออม รวมทั้งก่อให้เกิดเจตนาในการออมที่แข็งแกร่งขึ้น [26] เช่น เพื่อนในกลุ่มมีการออม หรือพ่อแม่เน้นย้ำถึงความสำคัญของการออม สิ่งเหล่านี้จะสร้างบรรทัดฐานทางสังคมที่สนับสนุนพฤติกรรมการออม [27]

การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับความง่ายหรือยากในการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ สะท้อนถึงความเชื่อในความสามารถและโอกาสในการควบคุมพฤติกรรม ในบริบทของการออม นักศึกษาที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการจัดการเงิน มีแหล่งรายได้ที่เพียงพอ และไม่มีอุปสรรคในการออม เช่น ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นมีแนวโน้มที่จะมีเจตนาและพฤติกรรมการออมที่ดีขึ้น [28] ในทางกลับกัน หากนักศึกษารู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถในการควบคุมการใช้จ่าย หรือมีข้อจำกัดทางการเงินมาก อาจส่งผลให้การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมต่ำ และมีแนวโน้มที่จะออมน้อยลง [29] ดังนั้น TPB จึงเป็นกรอบที่ครอบคลุมในการวิเคราะห์ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมของนักศึกษา โดยเน้นย้ำว่าเจตนาในการออมไม่ได้ขึ้นอยู่กับความชอบส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงอิทธิพลทางสังคมและข้อจำกัดที่รับรู้ได้ด้วย

2.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory - SLT) พัฒนาโดย Bandura เน้นย้ำว่าพฤติกรรมของบุคคลไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้โดยตรงจากประสบการณ์ส่วนตัวเท่านั้น แต่ยังได้รับอิทธิพลอย่างมากจากการ สังเกตและการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่น (Observational Learning) โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นแบบอย่างหรือมีความสำคัญต่อบุคคลนั้นๆ [30] [31] ทฤษฎีนี้สามารถอธิบายบทบาทของสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัว ในการปลูกฝังนิสัยการออมให้กับนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

การเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning/Modeling) นักศึกษาจะสังเกตพฤติกรรมการจัดการเงินและการออมของบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือพี่น้อง หากผู้ปกครองแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการออมที่สม่ำเสมอ มีการวางแผนการเงินที่ดี และเน้นย้ำถึงความสำคัญของการออม นักศึกษาจะซึมซับและมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรมเหล่านั้น [32] การเห็นผลลัพธ์เชิงบวกจากการออมของผู้ปกครอง เช่น การมีฐานะทางการเงินที่ดี การมีเงินใช้ยามจำเป็น มีส่วนช่วยเสริมแรงให้นักศึกษามีพฤติกรรมการออม [33]

การเสริมแรงทางอ้อม (Vicarious Reinforcement) เมื่อนักศึกษาสังเกตเห็นว่าบุคคลที่เป็นแบบอย่าง เช่น พ่อแม่ ได้รับผลตอบแทนหรือคำชมเชยจากการออม ได้รับความมั่นคงทางการเงิน หรือสามารถซื้อของที่ต้องการได้ สิ่งนี้จะเป็นการเสริมแรงทางอ้อมที่กระตุ้นให้นักศึกษาอยากที่จะแสดงพฤติกรรมการออมนั้นๆ ด้วยตนเอง

การสร้างความคิดหวังในตนเอง (Self-Efficacy) การที่นักศึกษามีโอกาสสังเกตและได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการออม ช่วยให้พวกเขาสร้างความรู้สึกรับผิดชอบในตนเอง (Self-Efficacy) หรือความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองที่จะออมเงินได้สำเร็จ การที่ผู้ปกครองให้ความรู้ทางการเงิน สอนวิธีการจัดการเงิน หรือให้โอกาสนักศึกษาได้ฝึกออมด้วยตนเอง จะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นนี้ [34] ดังนั้น SLT จึงให้ความสำคัญกับ การปลูกฝังจากครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางสังคม ในการสร้างพฤติกรรมการออม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครองในการเป็นแบบอย่างและให้คำแนะนำทางการเงิน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมการออมที่ดีในหมู่นักศึกษา [32] [35]

2.3. ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม (External Factors Affecting Saving Behavior)

นอกเหนือจากปัจจัยทางจิตวิทยาและอิทธิพลจากทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนและทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมแล้ว ยังมีปัจจัยภายนอกหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา ปัจจัยเหล่านี้มักเกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความเชื่อ และการรับรู้ที่ก่อตัวขึ้นจากประสบการณ์และการปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมรอบตัว สามารถสรุปได้ดังนี้

2.3.1 ทัศนคติที่เชื่อว่าการออมเป็นการสร้างวินัยทางการเงิน

การมีทัศนคติที่ดีและเชื่อมั่นว่าการออมเป็นหนทางสู่การสร้างวินัยทางการเงิน ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมการออมอย่างสม่ำเสมอ [36] วินัยทางการเงินไม่ได้หมายถึงแค่การมีเงินเก็บ แต่ยังรวมถึงความสามารถในการบริหารจัดการรายรับรายจ่าย การจัดทำงบประมาณ และการควบคุมการใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ [32] เมื่อนักศึกษามีทัศนคติเช่นนี้ อาจทำให้มองเห็นคุณค่าของการกักเงินไว้ใช้ในอนาคต และจะพยายามทำตามแผนการออมที่วางไว้ การออมเงินเป็นประจำช่วยให้นักศึกษาเรียนรู้การจัดลำดับความสำคัญทางการเงิน การอดทนรอคอย (Delay Gratification) และการ

สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสถานะทางการเงินของตนเอง ทั้งหมดนี้เป็นรากฐานสำคัญของการมีสุขภาพทางการเงินที่ดีในระยะยาว [33] ทักษะคิดนี้มักได้รับการหล่อหลอมจากการให้ความรู้ทางการเงินที่เหมาะสมและประสบการณ์เชิงบวกที่เกี่ยวข้องกับการออม [34]

2.3.2 ทักษะคิดที่เชื่อว่าพ่อแม่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังนิสัยการออมให้กับครอบครัว

บทบาทของครอบครัว โดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการปลูกฝังนิสัยและพฤติกรรมทางการเงินให้กับบุตรหลาน [33] ทักษะคิดที่เชื่อว่าพ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดีในการออมเงินสามารถส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมการออมที่ดีตามไปด้วย [21] พ่อแม่ที่มีพฤติกรรมการออมที่สม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการใช้จ่าย การลงทุน หรือการสร้างเงินสำรองฉุกเฉิน ย่อมเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนและเป็นแรงบันดาลใจให้ลูกหลานปฏิบัติตาม [33] นอกจากนี้ การที่พ่อแม่มีการสนทนาเรื่องการเงินกับลูก สอนวิธีการจัดการเงิน หรือแม้กระทั่งให้โอกาสลูกได้มีส่วนร่วมในการออมตั้งแต่เด็ก เช่น การให้กระปุกออมสินหรือเปิดบัญชีเงินฝากสำหรับเด็ก สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงและเสริมสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญของการออม [37] ความรู้และทัศนคติทางการเงินที่ได้รับการถ่ายทอดจากครอบครัว จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมการออมของนักศึกษาตั้งแต่วัยเยาว์จนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ [38]

2.3.3 ทักษะคิดที่เชื่อว่าการออมมีความสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมของครัวเรือน

การออมไม่ได้ส่งผลดีแค่ระดับบุคคล แต่ยังส่งผลกระทบในวงกว้างไปสู่ ความมั่นคงและความมั่นคงทางการเงินของครัวเรือนและสังคมโดยรวมด้วย ทักษะคิดที่เชื่อว่าการออมเป็นสิ่งสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมของครัวเรือนกระตุ้นให้สมาชิกในครัวเรือน รวมถึงนักศึกษา ตระหนักถึงบทบาทของตนในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการเงินของครอบครัว การที่ครัวเรือนมีการออมที่เพียงพอจะช่วยให้พวกเขามีความมั่นคงทางการเงิน สามารถรับมือกับเหตุการณ์ไม่คาดฝันทางเศรษฐกิจ เช่น การเจ็บป่วย การว่างงาน หรือวิกฤตเศรษฐกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น [25] การมีเงินออมทำให้ครัวเรือนสามารถลดการพึ่งพาหนี้สินและเพิ่มโอกาสในการลงทุนเพื่อสร้างความมั่งคั่งในระยะยาว เช่น การซื้อที่อยู่อาศัย การศึกษาบุตร หรือการเกษียณอายุ [39] เมื่อแต่ละครัวเรือนมีความมั่นคงทางการเงินในระดับที่ดีขึ้น ย่อมส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมมีความเข้มแข็งและยั่งยืน [40] ดังนั้น การที่นักศึกษามีทักษะคิดที่เชื่อว่าการออมเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความมั่นคงให้แก่ครัวเรือน จึงเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ส่งเสริมให้พวกเขามีพฤติกรรมการออมที่ดี

ในการเสริมแนวคิดและทฤษฎีเพื่อสนับสนุนงานวิจัยเรื่อง "ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม" สามารถเพิ่มส่วนต่อไปนี้เพื่อขยายขอบเขตและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับงานวิจัย

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเพิ่มเติม

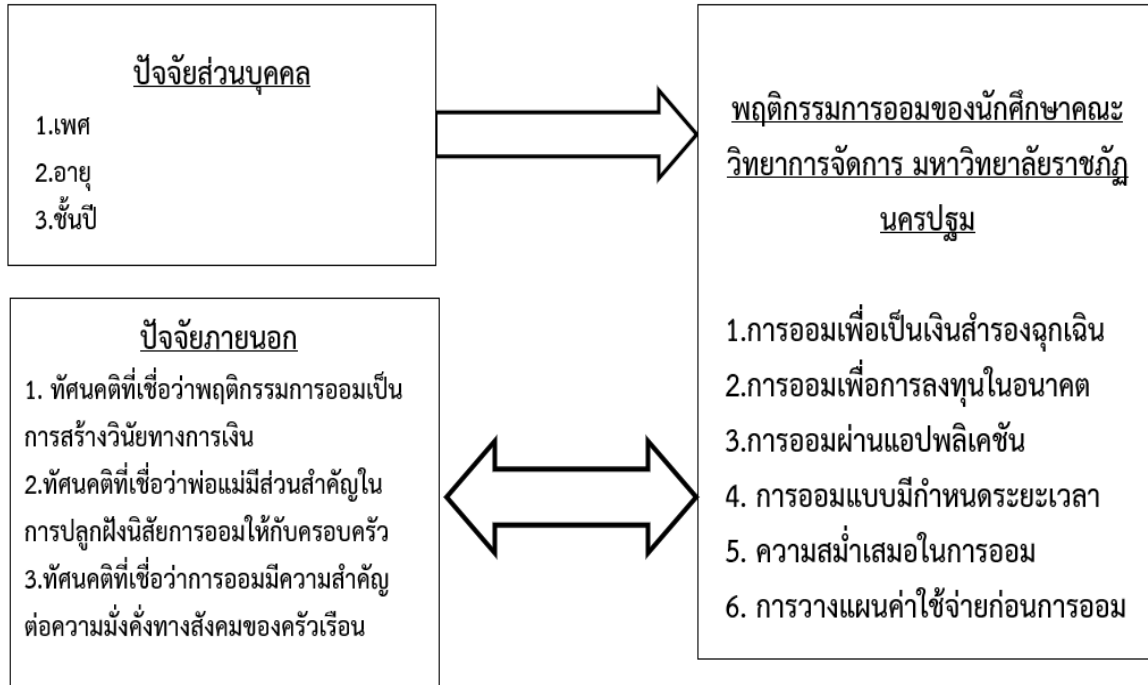
งานวิจัยนี้ได้รับแรงบันดาลใจจาก ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior Theory) ซึ่งอธิบายว่าการตัดสินใจของผู้บริโภค ไม่ว่าจะเป็นการซื้อ การบริโภค หรือการออม ล้วนได้รับอิทธิพลจากทั้งปัจจัยภายใน (เช่น แรงจูงใจ, การรับรู้) และปัจจัยภายนอก (เช่น วัฒนธรรม, กลุ่มอ้างอิง) การออมจึงไม่ใช่แค่การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ แต่เป็นพฤติกรรมที่ซับซ้อนซึ่งสะท้อนถึงการจัดสรรทรัพยากรและการจัดการความต้องการในอนาคต [47] นอกจากนี้ งานวิจัยยังอ้างอิง ทฤษฎีแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ (Economic Motivation Theory) ที่เสนอว่าบุคคลมีแรงจูงใจในการออมเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเงิน เช่น การสร้างความมั่นคงในอนาคต หรือการเตรียมพร้อมสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉิน ทฤษฎีนี้มองว่าการออมเป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นทางเศรษฐกิจ (เช่น รายได้, ผลตอบแทน) อย่างมีเหตุผล [48]

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษาในบริบทของเศรษฐศาสตร์พฤติกรรมและการเงินส่วนบุคคล เช่น งานของ Chien & DeVaney [49] ที่พบว่าความมีทักษะทางการเงินที่ดี (Financial Literacy) มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษา. นอกจากนี้ งานของ Shim et al. [50] ยังชี้ให้เห็นว่าทัศนคติที่มีต่อเงินและอิทธิพลจากเพื่อน

มีส่วนกำหนดพฤติกรรมการออมของคนรุ่นใหม่. ผลการวิจัยเหล่านี้ยืนยันความสำคัญของปัจจัยภายนอกและปัจจัยเชิงพฤติกรรมที่นอกเหนือไปจากปัจจัยทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร และตัวอย่าง ประชากรได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 4,746 ราย จากข้อมูลของ Nakhon Pathom Rajabhat University Sustainable Development Goals [51] ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่คำนึงถึงความเป็น ด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) จำนวน 50 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ งานวิจัยครั้งนี้มีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยรายละเอียดในแบบสอบถามสามารถแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ และชั้นปี

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายนอก มีลักษณะเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประเมินค่าแบบลิเคิร์ทสเกล 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีลักษณะเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประเมินค่าแบบลิเคิร์ทสเกล 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ

วิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยและนิยามคำศัพท์ สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนดโดยดำเนินการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content

Validity) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวแปรที่ต้องการวัด มีการจัดทำแบบสมบรูณ์สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยมีการคัดกรองคุณภาพของแบบสอบถามที่มีการตอบกลับข้อมูล โดยพิจารณาถึง ความครบถ้วนของการตอบแบบสอบถาม และยุติการจัดเก็บเมื่อเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนแล้ว หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลโดยใช้ วิธีในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจของนักศึกษา และพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ประมวลผลข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
3. ใช้การทดสอบที (Independent t test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) และการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์

4. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.00) มีอายุ 22 ปี (ร้อยละ 46.00) อยู่ชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 42.00)

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยภายนอกของนักศึกษา พบว่าค่าเฉลี่ยรวมอยู่ระดับปานกลาง (Mean = 3.38 SD.=.421) โดยแต่ละด้านที่ได้รับการประเมินสูงสุดมีดังนี้

ทัศนคติที่เชื่อว่าพฤติกรรมการออมเป็นการสร้างวินัยทางการเงิน ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือ "การมีเงินออมทำให้ฉันรู้สึกมั่นคงและควบคุมการเงินของตนเองได้" (Mean = 3.77 SD.=.361)

ทัศนคติที่เชื่อว่าพ่อแม่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังนิสัยการออมให้กับครอบครัว ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือ "ฉันคิดว่าคำแนะนำเรื่องการเงินของพ่อแม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของฉัน" (Mean = 3.81 SD.=.539)

ทัศนคติที่เชื่อว่าการออมมีความสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมของครัวเรือน ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือ "ฉันเชื่อว่าการออมของคนในครอบครัวช่วยให้ครอบครัวมีความมั่นคงทางการเงิน" (Mean = 3.88 SD.=.569)

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่าค่าเฉลี่ยรวมอยู่ระดับปานกลาง (Mean = 3.27 SD.=.254) โดยแต่ละด้านที่ได้รับการประเมินสูงสุดมีดังนี้

การออมเพื่อเป็นเงินสำรองฉุกเฉิน ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือ "ข้าพเจ้าทำการออมเงินไว้เป็นเงินสำรองฉุกเฉิน" (Mean = 3.48 SD.=.672)

การออมเพื่อการลงทุนในอนาคต ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือ "ข้าพเจ้าทำการออมเงินไว้เพื่อลงทุนในอนาคต" (Mean = 3.49 SD.=.539)

การออมผ่านแอปพลิเคชัน ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือ "ข้าพเจ้าทำการออมเงินไว้โดยผ่านแอปพลิเคชันสม่ำเสมอ" (Mean = 3.33 SD.=.434)

การออมแบบมีกำหนดระยะเวลา ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือ "ข้าพเจ้ามีการกำหนดระยะเวลาในการออมที่ชัดเจน" (Mean = 3.78 SD.=.591)

ความสม่ำเสมอในการออม ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือ "ข้าพเจ้าทำการออมเงินอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน" (Mean = 3.67 SD.=.667)

การวางแผนค่าใช้จ่ายก่อนการออม ข้อคำถามที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือ "ข้าพเจ้าวางแผนค่าใช้จ่ายก่อน แล้วจึง
กันเงินไว้เพื่อการออม" (Mean = 3.41 SD.=.515)

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจำแนกตามปัจจัย
ส่วนบุคคล

	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา
การออมเพื่อเป็นเงินสำรองฉุกเฉิน	.833	1.156	1.324
การออมเพื่อการลงทุนในอนาคต	.530	1.510	.919
การออมผ่านแอปพลิเคชัน	.400	1.482	.242
การออมแบบมีกำหนดระยะเวลา	.442	.600	.352
ความสม่ำเสมอในการออม	.744	1.411	1.597
การวางแผนค่าใช้จ่ายก่อนการออม	.423	1.523	1.753
พฤติกรรมการออมของนักศึกษา	.135	1.970	1.291

ค่าที่นำเสนอคือค่า t และค่า F

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจำแนกตาม
เพศ อายุ และชั้นปี ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอก กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ กับพฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม

	การสร้างวินัยทาง การเงิน	การปลูกฝังนิสัยการ ออม	ความมั่งคั่งทาง สังคม	พฤติกรรมการออม
การสร้างวินัยทางการเงิน	1			
การปลูกฝังนิสัยการออม	.152	1		
ความมั่งคั่งทางสังคม	.135	.334*	1	
พฤติกรรมการออม	.705**	.265	.363**	1

ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม พบว่า ทศนคติที่เชื่อว่าพฤติกรรมการออมเป็นการสร้างวินัยทางการเงิน มีความสัมพันธ์มากที่สุด ($r=.705$) รองลงมา
คือ ทศนคติที่เชื่อว่าการออมมีความสำคัญต่อความมั่งคั่งทางสังคมของครัวเรือน ($r=.363$) ส่วนทศนคติที่เชื่อว่าพ่อแม่มีส่วน
สำคัญในการปลูกฝังนิสัยการออมให้กับครอบครัว ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป และอภิปรายผล

5.1.1 ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการออมของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจำแนก
ตาม เพศ อายุ และชั้นปี ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยจะสอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล

[41] ที่พบว่า เพศ ไม่มีผลในการทำนายพฤติกรรมการออมของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับส่วนหนึ่งของคำถามของคุณที่ว่าเพศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แม้จะไม่ได้กล่าวถึงอายุและชั้นปีโดยตรง แต่ก็แสดงให้เห็นว่าบางปัจจัยทางประชากรอาจไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Warangkana Chittrapun [42] ที่พบว่า ทักษะคิดหรือความเชื่อของกลุ่มเจนเนอเรชันวายในทุกช่วงอายุมีทัศนคติ หรือความเชื่อที่ว่าถ้าออมเงินวันนี้จะสบายวันหน้า และการออมทำให้เงินไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ Worawan Srikampol and Mukda Kowhakul [43] ที่เสนอว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของนักศึกษา เมื่อจำแนกตาม พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.1.2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า ทักษะคิดที่เชื่อว่าการออมเป็นการสร้างวินัยทางการเงิน มีความสัมพันธ์มากที่สุด ($r=705$) รองลงมาคือ ทักษะคิดที่เชื่อว่าการออมมีความสำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมของครัวเรือน ($r=.363$) ส่วนทักษะคิดที่เชื่อว่าพ่อแม่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังนิสัยการออมให้กับครอบครัว ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยจะสอดคล้องกับ Yupaporn Suwanhong, Krit Rasameepetch, & Mayura Panomsri [44] ที่เสนอว่า นักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อการออม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการมีวินัยทางการเงินที่ดี งานวิจัยของ Rantika & Pujiati [45] ที่เสนอว่า ทักษะคิดทางการเงินเชิงบวกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเงินที่ดีขึ้นในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งบ่งชี้ว่าพวกเขามีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติด้านการเงินที่ดี เช่น การออมและการจัดการหนี้สิน โดยระบุว่าพฤติกรรมการออมเป็นชุดของการกระทำที่รวมถึงการออมอย่างสม่ำเสมอ การจัดการงบประมาณ และการเตรียมเงินทุนฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างวินัยทางการเงิน และงานวิจัยของ Supriyadi, & Astuti [46] ที่เสนอว่า ทักษะคิดทางการเงิน (Financial Attitude) มีอิทธิพลเชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการออม (Saving Behavior) โดยทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเงิน รวมถึงการออม จะนำไปสู่พฤติกรรมการออมที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นการตอกย้ำว่าความเชื่อและมุมมองเชิงบวกเกี่ยวกับการออมนั้นเชื่อมโยงกับการลงมือปฏิบัติจริง

5.2 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

พฤติกรรมการออมของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะส่วนบุคคล แต่ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจของนักศึกษาซึ่งได้แก่ทัศนคติที่เชื่อว่าการออมเป็นการสร้างวินัยทางการเงิน ดังนี้

5.2.1 คณะวิทยาการจัดการ ควรบูรณาการความรู้ทางการเงินในหลักสูตร โดยพิจารณาเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับ การบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคล การวางแผนการออม และความสำคัญของการสร้างวินัยทางการเงิน เข้าไปในรายวิชาพื้นฐานของคณะวิทยาการจัดการ หรือเป็นวิชาเลือกเสรีสำหรับนักศึกษา โดยเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจว่าการออมเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างวินัยและอนาคตทางการเงิน.

5.2.2 คณะวิทยาการจัดการควร จัดกิจกรรมส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ว่าการออมคือการสร้างวินัยทางการเงิน อาทิ การจัดเวิร์คช็อปหรือสัมมนา เชิญผู้เชี่ยวชาญทางการเงินมาให้ความรู้และแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างวินัยทางการเงินผ่านการออม การประกวดแผนการออม/จัดการเงิน โดยกระตุ้นให้นักศึกษาวางแผนการเงินของตนเองและนำเสนอ เพื่อสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการปฏิบัติจริง การรณรงค์ผ่านสื่อของมหาวิทยาลัย โดยใช้ช่องทางสื่อสารของมหาวิทยาลัย (เว็บไซต์, โซเชียลมีเดีย, ป้ายประชาสัมพันธ์) เผยแพร่ข้อความที่เน้นย้ำความสำคัญของการออมในฐานะการสร้างวินัย

5.2.3 คณะวิทยาการจัดการควร สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการออม ทั้งนี้มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการที่ช่วยให้นักศึกษาสามารถเริ่มออมได้ง่ายขึ้น เช่น การร่วมมือกับสถาบันการเงินในการจัดตั้งจุดให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดบัญชีออมทรัพย์สำหรับนักศึกษา หรือโครงการออมเงินแบบมีเป้าหมาย

5.2.4. คณะวิทยาการจัดการควรมีการส่งเสริมบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ที่สามารถให้คำแนะนำเบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเงินและการออมแก่นักศึกษาได้ โดยอาจมีการจัดอบรมให้อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้ทางการเงินที่จำเป็น

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ควรมีการเพิ่มการวิจัยเชิงคุณภาพและดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการจัดกลุ่มสนทนา) เพื่อทำความเข้าใจมุมมอง ประสบการณ์ และแรงจูงใจเบื้องต้นของนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมและวินัยทางการเงิน มากขึ้น

5.3.2. การศึกษาดังกล่าวจำกัดการศึกษาเฉพาะคณะวิทยาการจัดการ เท่านั้น ในอนาคตหากมีการเปรียบเทียบระหว่างคณะ/สถาบัน หรือเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในคณะหรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อดูว่ามีปัจจัยเฉพาะใดที่แตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมที่กว้างขึ้น

5.3.3. งานวิจัยดังกล่าวศึกษาและเก็บข้อมูลในช่วง 4 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2568 นอกจากข้อจำกัดในเรื่องเวลา งานดังกล่าวยังเป็นข้อมูลสะท้อนสถานะเศรษฐกิจหลังโควิด-19 ซึ่งนักศึกษาบางครอบครัวยังได้รับผลกระทบจากปัจจัยดังกล่าวซึ่งจะมีผลต่อการออมได้

6. เอกสารอ้างอิง (Referances)

- [1] iraporn Homklin. (2020). Saving behavior of university students in Bangkok. *Journal of Management Science, Nakhon Pathom Rajabhat University*, 7(2), 45-58. (In Thai)
- [2] Suchart Sangchan. (2021). *Saving behavior of Thai youth in the 21st century*. Thammasat University Press. (In Thai)
- [3] Jorgensen, B. L., & Savla, J. (2010). Financial literacy of young adults: The importance of parental socialization. *Family Relations*, 59(4), 465–478. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3729.2010.00616.x>
- [4] Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)
- [5] Hira, T. K., & Loibl, C. (2005). Understanding the impact of employer - provided financial education on workplace satisfaction. *Journal of Consumer Affairs*, 39(1), 173–194.
- [6] Shim, S., Barber, B. L., Card, N. A., Xiao, J. J., & Serido, J. (2010). Financial socialization of first-year college students: The roles of parents, work, and education. *Journal of Youth and Adolescence*, 39(12), 1457–1470. <https://doi.org/10.1007/s10964-009-9432-x>
- [7] Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2014). The economic importance of financial literacy: Theory and evidence. *Journal of Economic Literature*, 52(1), 5–44. <https://doi.org/10.1257/jel.52.1.5>
- [8] Fiscal Policy Office. (2022). *Economic and Fiscal Situation Report*. Ministry of Finance. (In Thai)
- [9] Hashim, A. B., & Kamarudin, M. N. (2018). Factors affecting saving behavior of Generation Z in Batam City. *Paper presented at the International Conference on Economics, Business and Social Sciences (ICEBUSS)*.
- [10] Baidoo, E. A., Osei, B. K. A., & Osei, F. (2018). Financial literacy and saving behaviour among tertiary students. *Journal of Business Management and Accounting*, 14(1), 115-142.
- [11] Ling, T. L. (2021). Saving behavior and financial wellbeing of university students. *International Journal*

- of Academic Research in Business and Social Sciences*, 11(6), 145-155.
- [12] Thapa, K. B., & Jha, N. (2022). What are the factors that influence saving behavior of university students?. *Samriddhi Journal of Development Studies*, 8(1), 9-13. <https://doi.org/10.3126/sjds.v8i1.60979>
- [13] Ahmad, M., Ramana, S., & Binti Mahadi, N. (2015). Determinants of saving behavior among university students in Malaysia. *Paper presented at the International Conference on Accounting Studies (ICAS)*.
- [14] Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2017). Financial literacy and retirement preparedness: Evidence and implications for financial education. *Foundations and Trends in Finance*, 12(4), 1-89.
- [15] Prempeh, A. A., Osei, B. K., & Osei, F. (2024). Financial Literacy And Saving Behaviour Among Tertiary Students. *Journal of Business Management and Accounting*, 14(1), 115–142. <https://doi.org/10.32890/jbma2024.14.1.5>
- [16] Zvoushe, B., & Ndofirepi, A. (2020). Factors influencing university students' saving behaviour in Zimbabwe. *Zimbabwe Journal of Business and Economics Management*, 5(1), 1-19.
- [17] Ergn, E. (2017). Financial literacy and saving behavior among university students in Turkey. *Journal of Economics and Behavioral Studies*, 9(3), 101-110.
- [18] Tuveson, J., Yu, S., & Isaksson, A. (2011). *Student saving, does it exist? A study of students' saving behavior, attitude towards saving and motivation to save*. Umeå University, Faculty of Social Sciences, Umeå School of Business. <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:426372>
- [19] Potrich, A. C. G., Vieira, K. M., & Mendes-Da-Silva, W. (2018). Financial literacy and saving behavior: A systematic review. *Journal of Behavioral and Experimental Economics*, 75, 1-12.
- [20] Bakar, A., & Bakar, N. A. A. (2020). Parental financial socialization and saving behavior among university students. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 7(12), 653-662.
- [21] Jamal, A., Ramlan, A., Karim, J. A., & Osman, J. (2015). Determinants of saving behavior among the students at Universiti Putra Malaysia. *Journal of Management and Muamalat*, 5(1), 1-13.
- [22] Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179-211.
- [23] Godin, G., & Kok, G. (2016). The Theory of Planned Behavior: A review of its applications to health-related behaviors. *American Journal of Health Promotion*, 27(4), 287-298.
- [24] Raut, R. K., & Soni, M. (2022). A study on factors influencing saving behaviour of students in Bhopal city. *International Journal of Management and Social Sciences*, 10(1), 1-10.
- [25] Ali, A. A., Zulkefli, H., & Ismail, N. (2018). The influence of attitude, subjective norms, and perceived behavioral control on saving behavior among Malaysian university students. *Journal of Management and Marketing Review*, 3(2), 70-79.
- [26] Idrus, N. N. M., & Ahmad, N. B. (2021). The influence of financial literacy, attitude towards saving, and subjective norm on saving behavior among young adults. *Journal of Financial Crime*, 28(4), 1083-1094.
- [27] Abdullah, N. A., & Abdul Rahman, R. (2019). The influence of financial literacy and subjective norms on



- saving behavior of university students. *Journal of Advanced Research in Business and Management Studies*, 14(1), 1-10.
- [28] Binti Roslan, R. A., & Jabar, A. (2020). Factors influencing saving behavior among university students in Malaysia: An application of Theory of Planned Behavior. *Journal of Advanced Research in Business and Social Studies*, 6(1), 1-12.
- [29] Prempeh, A. A., Osei, B. K., & Osei, F. (2024). Financial Literacy and Saving Behaviour Among Tertiary Students. *Journal of Business Management and Accounting*, 14(1), 115–142.
<https://doi.org/10.32890/jbma2024.14.1.5>.
- [30] Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Prentice Hall.
- [31] Schunk, D. H., & Zimmerman, B. J. (1997). Social origins of self-efficacy development. In M. L. Maehr & P. R. Pintrich (Eds.), *Advances in motivation and achievement* .10, 1-32. JAI Press.
- [32] Gudmunson, J. M., & Danes, S. M. (2011). Family financial socialization: The role of parents and peers. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 22(1), 74-88.
- [33] Lusardi, A., Michaud, P. C., & Mitchell, O. S. (2017). The economics of financial literacy: Implications for financial education and policy. *Journal of Economic Perspectives*, 31(3), 35-54.
- [34] Lim, R. B., Tan, S. L., & Teo, Y. S. (2016). Parental influence on financial literacy and saving behavior among university students in Malaysia. *International Journal of Management and Applied Research*, 3(2), 14-25.
- [35] Jamal, A., Ramlan, A., Karim, J. A., & Osman, J. (2015). Determinants of saving behavior among the students at Universiti Putra Malaysia. *Journal of Management and Muamalat*, 5(1), 1-13.
- [36] Potrich, A. C. G., Vieira, K. M., & Mendes-Da-Silva, W. (2018). Financial literacy and saving behavior: A systematic review. *Journal of Behavioral and Experimental Economics*, 75, 1-12.
- [37] Danes, S. M., Rettig, K. D., & LeBeau, K. (1999). Financial socialization of adolescents. *Family and Consumer Sciences Research Journal*, 27(4), 312-327.
- [38] Bakar, A., & Bakar, N. A. A. (2020). Parental financial socialization and saving behavior among university students. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, 7(12), 653-662.
- [39] Hashim, A. B., & Kamarudin, M. N. (2018). Factors affecting saving behavior of Generation Z in Batam City. *Paper presented at the International Conference on Economics, Business and Social Sciences (ICEBUSS)*.
- [40] Warneryd, K. E. (1999). *The psychology of saving: A study on financial behavior*. Edward Elgar Publishing.
- [41] Wilailak Sareetrakul. (2020). Factors predicting the saving behavior of university students in Bangkok. *Suthiparithat Journal*, 34(111), 324-335. (In Thai)
- [42] Warangkana Chittrapun. (2023). Factors affecting the saving behavior of Generation Y. *MCU Haripunchai Journal of Buddhist Studies*, 7(4), 83-92. (In Thai)
- [43] Worawan Srikampol and Mukda Kowhakul. (2019). Saving behavior of students at Nakhon Ratchasima Rajabhat University. *Journal of Science and Technology, Nakhon Ratchasima Rajabhat University*, 1(1), 1-13. (In Thai)



- [44] Yupaporn Suwanhong, Krit Rasameepetch, and Mayura Panomsri. (2020). Attitudes and personal financial management behavior of Business Administration students at Rajabhat Rajanagarindra University. *Journal of Management Science, Rajabhat Rajanagarindra University*, 12(2), 1-12. (In Thai)
- [45] Rantika, S. I., & Pujiati, S. (2023). The influence of financial attitude on saving behaviour with financial behaviour as an intervening variable in postgraduate student's university of Batam. *International Journal of Advanced Research in Innovative Engineering*, 11(6), 1-12.
- [46] Supriyadi, K., & Astuti, S. (2024). The influence of financial attitude and social influence on saving behavior with financial literacy as an intervening variable. *Saudi Journal of Economics and Finance*, 8(1), 14-23.
- [47] Jamal, A. A. A., Ramlan, W. K., Mohidin, R., & Osman, Z. (2016). Determinants of savings behavior among university students in Sabah, Malaysia. *International Journal of Accounting, Finance and Business*, 1(1), 24-37.
- [48] Sahan, U. M. H., Jaaffar, A. H. H., & Osabohien, R. (2025). Green human resource management, energy saving behavior and environmental performance: A systematic literature review. *International Journal of Energy Sector Management*, 19(1), 220-237.
- [49] Chien, Y., & DeVaney, S. A. (2019). The effects of financial literacy on college students' saving behavior. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 30(2), 163-176.
- [50] Shim, S., Serido, J., Tang, C., & Card, N. A. (2015). Financial socialization, financial education, and financial behavior of college students. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 26(2), 162-176.
- [51] Nakhon Pathom Rajabhat University Sustainable Development Goals. (2023). *Total number of students*.<https://sdgs.npru.ac.th/details.php?news=326>. (In Thai)